

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ І ЛОГІСТИКИ
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделювання бізнес-процесів

(назва навчальної дисципліни)

073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

спеціальність _____

«Менеджмент та адміністрування»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____

денно

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____

Климчук Олександр Олександрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Моделювання бізнес-процесів» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Навчальна дисципліна «Моделювання бізнес-процесів» передбачає набуття студентами теоретичних та практичних навичок управління підприємством шляхом моделювання управлінських систем і документованого опису бізнес-процесів. Предметом вивчення дисципліни є теоретичні й методологічні основи моделювання бізнес-процесів, його цілі та завдання, особливості та принципи з урахуванням світового та вітчизняного досвіду. Вивчення даної дисципліни надасть можливість розглянути широке коло питань, пов'язаних із управлінням підприємством на основі процесного підходу, окреслити перспективні напрямки роботи фахівців у даній галузі з огляду на світові тенденції.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	135	4,5		135
Аудиторні заняття, у т.ч:	46			46
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч:	89			89
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	15			15
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	29			29
підготовка до екзамену	30	1		30
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - оволодіння змістом головних термінів і теорією процесного підходу в управлінні організацією, навичками формулування, моделювання і документованого опису бізнес-процесів, застосування методики їх вимірювання, оцінки і регламентування в умовах конкретних виробничих ситуацій.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з методологіями і стандартами управління бізнес-процесами;
- ознайомити студентів з інструментами і методами в управлінні бізнес-процесами з використанням методології IDEF0;
- навчити студентів описувати бізнес-процес з використанням стандартів ISO 9001;
- навчити студентів вибирати й застосовувати відповідні інструменти і методи в процесах оцінювання бізнес-процесів;
- навчити студентів використовувати стандарт ISO 9001 у розробці моделей управління на принципах процесного менеджменту.

Пререквізити дисципліни: «Управління розвитком підприємства», «Управління проектами», «Ділове адміністрування».

Постреквізити дисципліни: «Системний аналіз в менеджменті організацій», «Управління закупівлями і контрактами», «Основи управлінського консультування», «Корпоративне управління», «Стратегічне управління підприємством», переддипломна практика, написання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні задачі і програми у сфері управління або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК1 – здатність до абстрактного мислення та системного аналізу, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;

ЗК2 – здатність самостійно здійснювати наукові дослідження, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готовувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень;

ЗК6 – здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї;

ЗК7 – здатність здійснювати організацію діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;

ЗК8 – здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера.

СК2 – здатність встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрям розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК3 – здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК4 – здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління організацією; управління організацією та її матеріально-технічним забезпеченням;

СК5 – здатність розробляти проекти організації та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК6 – здатність управляти змінами в організації аналізувати, структурувати проблеми, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

СК7 – здатність до управління організацією, її змінами;

СК8 – здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей щодо інноваційних та інвестиційних можливостей діяльності підприємства;

СК10 – здатність оцінювати конкурентоспроможність підприємств, виявляти фактори її формування, визначати конкурентні переваги організації;

СК₁₁ – здатність до правової оцінки рішень відповідно до чинного законодавства щодо договірних та трудових відносин з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;

СК12 – здатність до виявлення, формулювання і проведення досліджень за актуальними науковими проблемами;

СК13 – здатність формувати забезпечуючи стратегії у відповідності до корпоративної стратегії та життєвого циклу організації.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Моделювання бізнес-процесів» студент повинен

знати:

ПРН2 – демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту і адміністрування для ефективного функціонування організації на внутрішньому та міжнародному ринках;

ПРН7 – виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку і прогнозування статистичних та економічних показників з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні організаціями;

ПРН14 – ідентифікувати зміни середовища, кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей та прийнятих рішень в умовах невизначеності та ризику;

ПРН15. – демонструвати навички оптимізації організаційно-технологічних аспектів управління ресурсами та закупівлями, логістичної підтримки виробничих процесів, збути готової продукції, управління запасами;

вміти:

ПРН1 – встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією, вміти користуватися загальнонауковими методами, зокрема синтезу і аналізу;

ПРН3 – застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту і адміністрування для результативного та ефективного управління організацією;

ПРН16 – вміти управляти часом та для підвищення ефективності використання обмежених ресурсів.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова);
- практичні (практична робота, робота в групах; робота над індивідуальними завданнями та ін.);
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Система управління бізнес-процесами					
Тема 1. Предмет і структура курсу «Моделювання бізнес-процесів».	12	4	2		6
Тема 2. Бізнес-процес і його головні складові.	17	4	2		11
Тема 3. Вимоги щодо документування бізнес-процесів.	12	4	2		6
Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання бізнес-процесів. Модель бізнесу.	12	4	2		6
Разом за змістовим модулем 1	53	16	8		29
Змістовий модуль 2. Система управління бізнес-процесами «виробництво» і «адміністрування»					
Тема 5. Бізнес-процеси, що пов’язані зі споживачем. Опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції: «Продаж продукції» і «Постачання».	12	4	2		6
Тема 6. Опис і моделювання бізнес процесу «Управляти виробництвом виробничими ресурсами і виробничу інфраструктурою.	12	4	2		6
Тема 7. Структура та побудова моделі бізнес процесу «Фінансовий аналіз і облік».	12	4	2		6
Тема 8. Модель інтегрованих баз даних.	16	2	2		12
Разом за змістовим модулем 2	52	14	8		30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	135	30	16		89

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1,2	Тема 1. Предмет і структура курсу «Моделювання бізнес-процесів».	4
3,4	Тема 2. Бізнес-процес і його головні складові.	4
5,6	Тема 3. Вимоги щодо документування бізнес процесів.	4
7,8	Тема 4. Вимірювання і аналіз стану протікання бізнес процесів. Модель бізнесу.	4
9,10	Тема 5. Бізнес-процеси, що пов'язані зі споживачем. Опис бізнес процесів на етапі реалізації продукції: «Продаж продукції» і «Постачання».	4
11,12	Тема 6. Опис і моделювання бізнес процесу «Управляти виробництвом виробничими ресурсами і виробникою інфраструктурою».	4
13,14	Тема 7. Структура та побудова моделі бізнес процесу «Фінансовий аналіз і облік».	4
15	Тема 8. Модель інтегрованих баз даних.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1	Побудова моделі ланцюжка бізнес-процесів у створенні доданої споживчої цінності.	2
2	Методологія опису бізнес-процесів організації у нотації IDEF ₀ і рекомендації щодо її використання. Ситуативна задача: «Вивчити курс «Управляти бізнес-процесами»	2
4, 5	Формування організаційно-структурних карт процесу. Опис регламенту бізнес процесу.	4
6	Вимірювання і аналіз стану бізнес-процесів. Статистичні інструменти управління	2
7	Моделювання і управління бізнес-процесами торгово-комерційної організації	2
8	Моделювання і управління бізнес-процесами «управляти фінансами»	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	15
2	Підготовка до контрольних заходів	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	

	Зміст понять функція та процес. Зміст головних термінів та визначень в управлінні бізнес процесами.	5
	Методологія опису бізнес-процесів організації. Нотація IDEF ₀ та рекомендації щодо її використання.	5
	Модель ланцюжка бізнес процесів у створенні доданої споживчої цінності.	5
	Організаційно-структурна карта бізнес процесу.	5
	Досвід використання процесного підходу у розробці моделей	4
	Управління підприємством: модель СУЯ.	5
4	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		89

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: поточне усне опитування; тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за змістовими модулями визначається як середньоарифметична сума балів, що отримані за змістовими модулями 1 та 2. Максимальна оцінка за змістовий модуль 1 та 2 – по 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 та 2 складається з:

- присутності студента на лекціях та наявності конспекту (максимальна кількість – 15 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 16 балів: 1 практичне заняття – 2 бали);
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 9 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 9 балів; якщо у конспекті допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 7-8 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 4-6 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 2-3 балів; якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-1 балів.
- вирішення практичних завдань (розв'язування задач) (максимальна кількість 60 балів):
  - за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 60 балів;
  - якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 45-59 балів;
  - якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, наявні помітні помилки при розв'язанні завдання, студент одержує 30-44 балів;
  - студент не повністю розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, студент одержує 15-29 балів;
  - якщо у відповіді містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з двох рівноважних питань теоретичного курсу та однієї задачі.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;
- якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;
- студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;
- якщо у відповіді студента містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-5 балів.

Максимальна кількість балів за задачу – 60 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 60 балів;
- якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 45-59 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, наявні помітні помилки при розв'язанні завдання, студент одержує 30-44 балів;
- студент не повністю розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, студент одержує 15-29 балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична, яка складається з підсумкової оцінки за змістовими модулями та оцінки за екзамен.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції та практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій у формі усного опитування (при пропущенні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропущенні практичного заняття).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: Навч. посібник. – Рівне: НУВГП, 2014. – 158 с.
2. Елиферов В.Г., Репин В.В. Бизне-процессы: регламентация и управление: Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2006. - 319с.
3. Репин В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов / В. Репин, В. Елиферов. – М. : Издательство «Манн, Иванов и Фербер», 2013. – 544 с
4. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Томашевський [та ін.]. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 295 с.
5. Пономаренко В. С. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів: монографія / Пономаренко В. С., Мінухін С. В., Знахур С. В. – Х.: ХНЕУ, 2013. – 243 с.
6. Шеер Август-Вильгельм. ARIS – моделирование бизнес-процессов / Август-Вильгельм Шеер. – Диалектика-Вильямс, 2008. – 224с.

7. Кравець Р.Б. Інформаційні технології організації бізнесу : навчальний посібник / Р.Б. Кравець, Ю.О. Серов, О.В. Марковець. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 228 с.

8. Томашевський О.М. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів / Томашевський О.М., Цегелик Г.Г., Вітер М.Б., Дубук В.І. – К. : Видавництво «Центр учебової літератури», 2012. – 296 с.

Допоміжна

1. Маклаков С.В. BPWin и ERWin. CASE-средства разработки информационных систем / С.В. Маклаков. – М.: Диалог-МИФИ, 2000. – 224 с.

2. Кремнев Г.Р. Управление производительностью и качеством. - М.: ИНФРА, 2000, - 256с.

3. Лапидус В.А. Всеобщее качество (TQM) в российских компаниях. - ОАО «Типография новости». - М, 2000. – 431 с.

4. Ричард.Б. Чейз. Производственный и операционный менеджмент. - М. : Издательский дом “Вильямс”. – 2001. – 704 с.

5. Мескон М.Х., Альберт М.Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер.зангл. М: Дело, 1992. - 702с.

6. Міжнародні стандарти ISO 9000:2000. (Елект. редакція, ауд. 276)

12. INTERNET-РЕСУРСИ

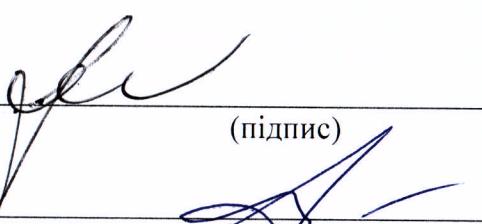
1. Електронна система дистанційного навчання MOODLE, адреса moodle.nauu.kiev.ua

2. Монастирський Г. Л. Теорія організації: [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/teoriya_organizatsiyi_monastirskiy_gl.

3. Теория организации: конспект лекций: [Електронный ресурс] - Режим доступу: <http://www.e-reading.biz/book.php?book=103848>.

Розробник _____

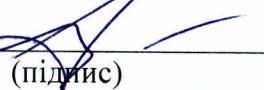
(О. О. Климчук)

(підпис)

Гарант освітньої програми _____

(В. Т. Вечеров)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, управління проектами і логістики
Протокол від «20» вересня 2019 року № 3